

Coraz
powszechniej
mówi się
o zniesieniu
celibatu

"Kto nie ma żony troszczy się o sprawę Pana..."

Wypadaloby powołać się też tutaj na pewne statystyki, ankiety itp. Nie biorąc odpowiedzialności za dokładność relacji, bo o nią zresztą bardzo trudno, podaję następujące dane:

a Na całym świecie porzucito ostatnio stan kapłański około sześćdziesięciu tysięcy księży. Wielu z nich ożeniło się.

b Rzymska Kongregacja Doktryny Wiary (dawniejsze Święte Oficjum) posiada w tej chwili w swoich teczках co najmniej dziesięć tysięcy podań księży o zwolnienie z celibatu.

c W pewnej ankiecie prywatnej, w której wzięło udział tysiąc księży brazylijskich, większość uczestników stwierdziła, że czują się nieszcześliwi z powodu stanu bezżennego.

Warto dodać, że ankietę na temat celibatu księży przeprowadzono także w Holandii, tym razem jednak wśród katolików świeckich. Okazało się, że 68 proc. wiernych jest za tym, żeby księża katolicy mogli się żenić — pisał ks. Henryk Weryński w artykule pod tytułem „Za, czy przeciw celibatowi”, opublikowanym w grudniowym numerze miesięcznika „Więź” z 1966 r.

Sprawa celibatu nie stała się problemem dopiero w latach ostatnich — jak to usiłują twierdzić niektórzy dyskutanci sugerując, że zmianę w nastawieniu kapłanów do celibatu wywołała zmaterializowana, odwracająca się od życia duchowego, przesiąknięta „seksm” kultura współczesna. Niewątpliwie erotyza-

cja kultury przyczyniła się, szczególnie w rozwiniętych krajach kapitalistycznych, do rozluźnienia obyczajów — sam jednak problem istniał od dawna. Od pierwszego dnia, kiedy duchowieństwu narzucono celibat. Novum polega więc na tym, że obecnie zaczęło go krytykować głośno, wykorzystując stworzoną przez Jana XXIII atmosferę w dyskusji przedsoborowej.

Z osobą Jana XXIII też wielu księży wiązało nadzieje na zniesienie celibatu. Ale oficjalne wystąpienie papieża ukazało jego nie zmieniony w tej kwestii punkt widzenia.

Coraz powszechniejsze na dzieje przeniesiono więc na Sobór. Tymczasem — prowadzoną (w październiku 1965 r.) przez Sobór dyskusję o celibacie przerywa nagle interwencja Pawła VI. W jej rezultacie sprawa celibatu schodzi z porządku dziennego obrad Soboru.

Gdzie szukać przyczyn tej nieugiętości? Czy grają tu rolę jakiegoś rodzaju dogmatyczne, nakazy doktrynalne? — Bynajmniej.

„Jest to jedynie nakaz prawa kanonicznego, stąd Kościół, gdyby uznał to za słuszne, mógłby prawo celibatu zmienić” — stwierdza ks. Andrzej Bardecki w publikacji poświęconej temu zagadnieniu. ZRESZTA WSTRZEMIĘZLIWOŚĆ SEKSUALNA — ŻE POWOŁAMY SIĘ NA DOKUMENTY SOBÓRU — „NIE JEST WYMAGANA PRZEZ KAPŁAŃSTWO Z JEGO NATURY, JAK TO OKAZUJE SIĘ Z PRAKTYKI KOŚCIOŁA PIERWOTNEGO I Z TRADYCJI KOŚ-

CIÓŁÓW WSCHODNICH, GDZIE OBOK TYCH, KTÓRZY (...) WYBRALI CELIBAT, ŻYJĄ TAKŻE BAR DZO WŚLAWIENI PREZBITERZY ŻONACI” (Dekret „O życiu i posłudze kapłanów”, rozdz. III).

— Wydaje się, że przyczyny, które najbardziej przemawiają za utrzymaniem celibatu księży, w sposób najtrafniejszy wyraża zdanie wyjęte z „Listu do Koryntian” Pawła apostoła:

„Kto nie ma żony, troszczy się o sprawę Pana, jak by mógł spodobać się Panu. Lecz człowiek żonaty troszczy się o sprawę tego świata, jak by mógł się żonie przypodobać, a myśli i serce jego są podzielone”.

NIE BĘDZIE CHYBA PRZESADĄ STWIERDZENIE, ŻE OGROMNA POTĘGA, JAKĄ ZDOBYŁ KOŚCIÓŁ W ŚREDNIOWIECZU, OPIERAŁA SIĘ NA ARMII ZDYSCYPLINOWANYCH KSIĘŻY. LUDZI, KTÓRZY — POZBAWIENI RODZINY — WSZYSTKIE SVOJE UCZUCIA, ZAINTERESOWANIA I AMBI-

CJE WIĄZALI Z CELAMI I SPRAWAMI KOŚCIOŁA. I to może jest głównym powodem sprawiającym, że II Sobór Watykański i papież Paweł VI raz jeszcze potwierdzili postanowienia z XII i z XVI wieku.

Czy jednak ponowne potwierdzenie ważności celibatu odkłada sam problem ad acta? — Trudno w to uwierzyć. **ZJAWISKA TAKIE, JAK „KONKUBINAT KSIĘŻY”, JAK PORZUCANIE STANU KAPŁAŃSKIEGO BĘDĄ Z KAŻDYM ROKIEM LICZNIJSZE. A równocześnie — coraz bardziej spadać będzie „krzywa powołań”. Dyskusja podczas Soboru wokół celibatu, propozycje związane z diakonatem, projekt przewidujący możliwość wyświęcania ludzi żonatych — wszystko to nie było w zestawieniu z sytuacją kadrową Kościoła — przypadkiem. SĄ BOWIEM PROCESY, KTÓRYCH ŻADNE ZAKAZY POWSTRZYMAĆ NIE ZDOŁAJĄ...**

WIESŁAW MERCIK

Po wstrząsach tak zwanej rewolucji kulturalnej Chiny Ludowe są — w dwudziestym roku swego istnienia — izolowane na arenie międzynarodowej. Jeśli nie liczyć niezbyt poważnych oświadczeń propekińskich, składanych w stolicy Albanii, nie ma na kuli ziemskiej państwa, które by popierało chińską politykę zagraniczną, lub zgadzało się z polityką wewnętrzną Mao.

Choć to brzmi jak paradoks, faktem jest, że władcy pekińscy niemal chętnie widzieli agresję amerykańską w Wietnamie, która stawała się potwierdzeniem ich teorii i przyczyniała się do wzrostu nastrojów antyamerykańskich w całej Azji.

Na początku 1965 roku Mao Tse-tung podczas rozmowy ze swym starym przyjacielem i amerykańskim pisarzem, Edgarem Snowem, oświadczył: „Chiny nie mają zamiaru bić się z kimkolwiek tak długo, jak ich terytorium nie będzie przedmiotem ataku”. W Waszyngtonie słowa te zrozumiano jednoznacznie — i chyba słusznie — jako zapowiedź, że Chiny unikać będą zatargu zbrojnego ze Stanami Zjednoczonymi.

Gdy prezydent Johnson ostatnio wstrzymał bombardowanie Wietnamu północnego i gdy wyłonila się perspektywa rozpoczęcia rozmów w sprawie przywrócenia pokoju w Wietnamie, Pekin był jedyną stolicą (znowu nie licząc Tirany), w której wiadomość ta powitana została bez entuzjazmu. Rząd chiński był przed kilku miesiącami przeciwny wszczęciu rozmów wietnamsko-amerykańskich w Paryżu i teraz konsekwentnie okazuje niechęć wobec ewentualności zakończenia wojny na Półwyspie Indochińskim.

Granica z ZSRR

Wspólna granica chińsko-wietnamska jest małym tylko odcinkiem rozciągającej się na przestrzeni 15 tysięcy kilometrów granicy lądowej Chin. Wystarczy spojrzeć na mapę, by się przekonać, że nieporównanie większe jest znaczenie granicy Chin ze Związkiem Radzieckim (około 7 tysięcy kilometrów).

Dopiero przed kilku tygodniami granica ta stała się przedmiotem wymiany not dyplomatycznych między Moskwą a Pekinem. Rząd chiński wystąpił mianowicie z „demarche”, w którym oskarżył Związek Radziecki o naruszenie przestrzeni powietrznej Chin. W ciągu roku — od sierpnia 1967 roku do sierpnia 1968 — samoloty wojskowe miały jakoby naruszać granicę Chin 119 razy. Odpowiedź radziecka stwierdziła, że zarzuty te „są od początku do końca oparte na zmyśleniach i nie mają żadnego uzasadnienia”.

W ostatnich latach rząd chiński raz po raz powraca do zagadnienia granicy ze Związkiem Radzieckim. Pekin przypomina przy tym, że granica rosyjsko-chińska wytyczona została podczas układu z Aigun, w 1858 i z Pekinu, w 1860 roku i że układy te narzucone zostały słabym wówczas Chinom przez carską Rosję.

Uznając układy sprzed stu lat za „nierównoprawne” Chiny stoją na stanowisku, że między Związkiem Radzieckim a Chinami powinny być przeprowadzone nowe rokowania, których celem byłoby wytyczenie „sprawiedliwej” granicy. Związek Radziecki odpowiada na to — cytując „Prawdę” z 1964 r. — że „obecne granice zostały ustalone przez samo życie i że układy w sprawie granic nie mogą być lekceważone”.

Jak wynika z map pekińskich, Chiny uważają za terytorium „zagarnięte” przez carską Rosję, zarówno rozległe tereny na radzieckim Dalekim Wschodzie, łącznie z Władywostokiem, jak i terytoria w Azji Środkowej, gdzie radziecki Turkiestan graniczy z chińską prowincją Sinkiang (nawiasem mówiąc ośrodkiem chińskich doświadczeń z bronią jądrową).

Faktem jest, że już w połowie XVII wieku doszło do pierwszego zetknięcia rosyjskich myślicieli i handlowców, penetrujących tereny syberyjskie, z ówczesnym Cesarstwem Mandżurskim. I faktem jest, że w połowie XIX wieku doszło do podpisania układów rosyjsko-chińskich, w których Pekin zalegalizował stan faktycznie istniejący, czyli zagospodarowanie rozległych terenów na Dalekim Wschodzie przez Rosję.

Nie od rzeczy będzie w związku z tym wspomnieć, że Chiny w ostatnich latach wysuwały roszczenia te-

119 ZMYSŁIEN MAO

Rozmawiamy

z Ewą Zasadową

MAJĄ PRZED SOBĄ JESZCZE OK. 6000 KM, KTÓRE POKONAĆ MUSZA W PRZECIĄGU 66 GODZIN. WALCZYĆ BĘDĄ JEDNAK NIE TYLKO Z CZASEM, PRZESTRZENIĄ I ZMĘCZENIEM, ALE TAKŻE Z BŁOINISTYMI BEZDROŻAMI AUSTRALII, RZEKAMI PRZEGRADZAJĄCYMI IM TRASĘ DO UPRAŻNIONEJ MEJTY.

Z 98 SAMOCHODÓW, KTÓRE WYSTARTOWAŁY DO TEGO GIGANTYCZNEGO RAJDU W LONDYNIE, W BOMBARDZIE ZNALEZŁY SIĘ TYLKO 72. ZASADA I WACHOWSKI JECHALI CZĘŚĆ TRASY BEZ HAMULCÓW I JEDNEGO KOŁA. CZY DOJADĄ? TO PYTANIE JEST NA USTACH DZIESIĄTKÓW TYSIĘCY LUDZI W POLSCE. JEST JEDNAK KTOŚ, KOMU NIE ZALEŻY NA WYNIKU, I PRAGNIE TYLKO JEDNEGO — BY DOJECHALI CAŁO

66 godzin
niepokoju

Na rajd Londyn — Sydney Zasada zabezpieczył swego „Porscha” specjalną ramą.

I ZDROWO. TA OSOBA JEST MAŁŻONKA SOBIESŁAWA ZASADY — PANI EWA ZASADOWA.

„Fizycznie i psychicznie czujemy się dobrze. Wóz jest w dobrym stanie, zmienić trzeba tylko amortyzatory. Oszczędzamy go na Australię” — oto ostatnia „prywatna” wiadomość dla pani Ewy od meża. Analizowaliśmy ją wspólnie długo, w czasie wizyty w domu państwa Zasadów w Krakowie. Notatki, które w trakcie rozmowy poczyniłem, stawiają Sobiesławę Zasadę w innym świetle, nie jako brawurowego, zwycięzcę wyścigu argentyńskiego, ale jako rozważnego taktyka.

— Jestem w tej chwili spokojniejsza, gdyż meza — mówi p. Ewa — czeka jazda w Australii, na terenie, który już poznał, przedtem podczas treningowych jazd. Aby poznać trasę rajdu, mąż przejeżdża jej odcinki specjalnie 15 do 30 razy, uczy się jej na pamięć. Potrzebne jest do tego ogromne zdyscy-

(Dokończenie na str. 5)

Dokończenie
na str. 6

MAGAZYN
NIEDZIELNY
„DL”

PANORAMA

